

V Bruseli 10. júna 2016
(OR. en)

9949/16

**Medziinštitucionálny spis:
2016/0070 (COD)**

**SOC 394
EMPL 261
MI 428
COMPET 359
CODEC 835
JUSTCIV 164**

SPRÁVA

Od:	Výbor stálych predstaviteľov
Komu:	Rada
Č. predch. dok.:	9309/16 SOC 339 EMPL 235 MI 366 COMPET 312 CODEC 714 JUSTCIV 120
Č. dok. Kom.:	6987/16 SOC 144 EMPL 97 MI 142 COMPET 118 CODEC 279 - COM(2016) 128 final + ADD 1 - ADD 2
Predmet:	Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb – správa o pokroku

I. ÚVOD

Komisia 8. marca 2016 prijala návrh, ktorým sa mení smernica 96/71/ES¹ o vysielaní pracovníkov. Tento návrh je cieľenou revíziou s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky pre poskytovateľov služieb a zároveň chrániť vyslaných pracovníkov.

Podľa Komisie dvadsať rokov stará smernica už viac správne neodráža vývoj od roku 1996 a súčasnú situáciu na trhoch práce, ako napríklad výrazne vyššie mzdové rozdiely medzi vysielajúcimi a hostiteľskými krajinami.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb (Ú. v. ES L 18, 21.1.1997, s. 1 – 6).

Osemtýždňová lehota na konzultácie s národnými parlamentmi skončila 10. mája 2016. Do uvedeného dátumu zaslali odôvodnené stanoviská národné parlamenty 11 členských štátov, čo predstavuje 22 hlasov. Dosiahla sa tak hranica jednej tretiny hlasov potrebná pre uplatnenie postupu „žltá karta“. Podľa článku 7 ods. 2 protokolu č. 2² pripojeného k zmluvám musí návrh opätovne posúdiť Komisia, ktorá môže rozhodnúť o jeho ponechaní, zmene alebo stiahnutí.

Pracovná skupina pre sociálne otázky rokovala o návrhu pri piatich príležitostiach, pričom jej posledné zasadnutie sa uskutočnilo 2. júna 2016. Na zasadnutí pracovnej skupiny pre sociálne otázky 13. mája skupina delegácií požiadala o pozastavenie akejkol'vek práce na technickej úrovni. Väčšina delegácií však podporila prístup predsedníctva pokračovať v práci s cieľom dokončiť prebiehajúce činnosti a ďalej objasňovať otázky na technickej úrovni, ako napríklad vzťah medzi návrhom a nariadením Rím I, pri plnom rešpektovaní odôvodnených stanovísk národných parlamentov a lehoty na rozmyslenie pre Komisiu.

Európsky parlament zatiaľ nezaujal pozíciu v prvom čítaní. Na základe navrhovaného právneho základu článkov 53 ods. 1 a 62 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) musí Rada konať v súlade s riadnym legislatívnym postupom s Európskym parlamentom.

Európsky hospodársky a sociálny výbor má na žiadosť Komisie vydať stanovisko na nepovinnom základe, avšak stanovisko k tomuto návrhu zatiaľ nezaujal.

Predpokladá sa, že v tejto fáze majú všetky delegácie všeobecnú výhradu preskúmania k návrhu. Delegácie EE, DK, HU, MT, RO a UK vzniesli výhrady parlamentného preskúmania, delegácie PL, HU a SE majú jazykové výhrady. Delegácie LV a DK vzniesli každá špecifickú výhradu preskúmania.

² Protokol (č. 2) o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 206 – 209).

II. PRÁCA RADY POČAS HOLANDSKÉHO PREDSEDNÍCTVA

1. Rokovania v rámci pracovnej skupiny pre sociálne otázky zodpovednej za prácu na návrhu

Delegácie sa vo všeobecnosti zhodli na tom, že voľný pohyb pracovníkov a sloboda poskytovania služieb sú základnými zásadami EÚ, ktoré prispievajú k hospodárskemu rastu a prosperite v EÚ. Súhlasili aj s tým, že je potrebné riešiť a vyriešiť podvody a nezákonné postupy v súvislosti s vysielaním pracovníkov. Delegácie však mali k návrhu Komisie protichodné názory.

Skupina delegácií vyjadrila názor, že by bolo predčasné navrhovať zmeny smernice 96/71 pred uplynutím lehoty na transpozíciu smernice z roku 2014 o presadzovaní práva³ (jún 2016) a predtým ako prinesie hmatateľné výsledky. Zamietli všetky prvky návrhu najmä s tvrdením, že to narušuje fungovanie vnútorného trhu, a najmä voľný pohyb služieb. Na druhej strane ďalšia skupina delegácií uvítala iniciatívu ako dobrý základ na zlepšenie súčasných pravidiel, zvýšenie právnej istoty pre zamestnávateľov a zamestnancov a prispievanie k spravodlivejšej situácii pracovníkov a k hospodárskej súťaži založenej na inovácii a zručnostiach (a nie len na mzdách). Tretia skupina delegácií predniesla viaceré otázky a obavy týkajúce sa návrhu, ktoré sa majú zodpovedať a vyriešiť pred prijatím konečného stanoviska.

Preskúmanie posúdenia vplyvu

Delegáciám sa 22. marca zaslal dotazník, na ktorý odpovedalo 22 členských štátov. Posúdenie vplyvu sa dôkladne analyzovalo a prerokovalo na zasadnutí pracovnej skupiny pre sociálne otázky 28. apríla a predsedníctvo informovalo COREPER v súlade s orientačnými usmerneniami, ako sa uvádzajú v dokumente 16024/14. Správa o preskúmaní posúdenia vplyvu sa nachádza v dodatku k dokumentu 9309/16.

³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/67/EÚ z 15. mája 2014 o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 1024/2012 o administratívnej spolupráci prostredníctvom informačného systému o vnútornom trhu („nariadenie o IMI“) (Ú. v. EÚ L 159, 28.5.2014, s. 11 – 31).

2. Rokovania v iných zloženiach Rady

Skupina delegácií požiadala, aby sa o návrhu rokovalo na zasadnutí Rady pre konkurencieschopnosť 26. mája. Komisia v rámci príprav zasadnutia uvedenej Rady predložila návrh a posúdenie jeho vplyvu aj na zasadnutí pracovnej skupiny pre konkurencieschopnosť a rast 12. mája. Predsedníctvo informovalo o výsledku týchto rokovaní na zasadnutí pracovnej skupiny pre sociálne otázky 13. mája.

Názory sa rozchádzali v súvislosti s možným vplyvom návrhu na voľný pohyb služieb a konkurencieschopnosť na vnútornom trhu na jednej strane a potrebou uplatňovať povinné pravidlá rovnako na všetkých pracovníkov a spoločnosti, ktoré pôsobia na tom istom trhu, na strane druhej.

Návrh sa okrem toho prerokoval na zasadnutí pracovnej skupiny pre občianskoprávne veci 11. mája. Delegácie vyjadrili najmä obavy týkajúce sa možného vzťahu medzi nariadením Rím I (najmä článkom 8), nariadením Brusel I a novým článkom 2a návrhu. Predsedníctvo informovalo o výsledku týchto rokovaní na zasadnutí pracovnej skupiny pre sociálne otázky 13. mája.

III. HLAVNÉ OTÁZKY, O KTORÝCH SA ROKOVALO V RÁMCI PRACOVNEJ SKUPINY PRE SOCIÁLNE OTÁZKY

Rokovania v rámci pracovnej skupiny pre sociálne otázky sa niesli v duchu rozporu opísaného v kapitole I. V tejto súvislosti sa sústredili na objasnenia týkajúce sa posudzovania vplyvu a samotného návrhu. Viaceré členské štáty vyjadrili pochybnosti a obavy v súvislosti s niektorými otázkami (napr. pokiaľ ide o subdodávky, agentúry dočasného zamestnávania alebo kolektívne pracovnoprávne zmluvy) a predložili návrhy na riešenie týchto obáv. O iných otázkach (napr. dlhodobé vyslanie a odmeňovanie) sa rokovalo podrobnejšie.

a) Právny základ (článok 53 ods. 1 a článok 62 ZFEÚ)

Návrh má rovnaký právny základ ako smernica 96/71, ktorú mení, a smernica 2014/67/EÚ. Napriek tomu medzi hlavné otázky, o ktorých sa rokovalo, patrila vhodnosť právneho základu, ktorý vybrala Komisia. Niektoré delegácie vyjadrili názor, že na zahrnutie pravidiel týkajúcich sa pracovných podmienok vrátane odmeňovania bolo žiaduce doplniť právny základ do kapitoly o sociálnej politike. Niektoré delegácie uviedli, že vzťah s nariadením Rím I by znamenal, že návrh spadá do oblasti hlavy V.

Predsedníctvo sa domnieva, že pred tým ako sa vyvodí závery o potrebe zmeniť alebo rozšíriť právny základ by bolo potrebné ďalšie preskúmanie.

b) Dlhodobé vysielanie (nový článok 2a) a vzťah k nariadeniu Rím I

V návrhu sa zavádza pravidlo, ktoré stanovuje, že ak predpokladané alebo skutočné trvanie vyslania presiahne 24 mesiacov, hostiteľský členský štát sa považuje za krajinu, v ktorej sa práca obvykle vykonáva. Úmyslom Komisie nie je zmeniť nariadenie Rím I, ale vytvoriť právnu istotu pri jeho uplatňovaní v konkrétnej situácii vyslania.

Medzi hlavné otázky, o ktorých sa rokovalo, patrila súlad navrhovaného článku 2a s nariadením Rím I, keďže mnohé delegácie vyjadrili názor, že sa tým mení zmysel článku 8 ods. 2 uvedeného nariadenia v situáciách, na ktoré sa vzťahuje smernica 96/71. Právny servis Rady vydal stanovisko k možnosti zaviesť v smernici o vysielaní pracovníkov právne kolízne normy (9544/16). Toto stanovisko bolo predložené a prerokované na zasadnutí pracovnej skupiny. Viaceré delegácie uvítali predložené právne objasnenia a riešenia. Podrobná diskusia sa neuskutočnila vzhľadom na to, že mnohé delegácie ešte stále analyzovali jeho obsah a/alebo boli toho názoru, že by sa diskusia mala odložiť na budúce zasadnutia.

Predsedníctvo sa domnieva, že ďalšie preskúmanie stanoviska právneho servisu by mohlo pomôcť objasniť vzťah s nariadením Rím I.

c) Odmeňovanie (článok 3 ods. 1)

Pojem „minimálne mzdové tarify“ sa v návrhu nahrádza pojmom „odmeňovanie“ v kontexte zásadných ustanovení hostiteľského členského štátu, ktoré sa vzťahujú na vyslaných pracovníkov, vďaka čomu sa pravidlá a právne predpisy o odmeňovaní ustanovené vo vnútroštátnom práve alebo všeobecne uplatniteľných kolektívnych zmluvách vzťahujú aj na vyslaných pracovníkov,

Pokiaľ ide o odmeňovanie, rokovalo sa hlavne o tom, či bolo dostatočne jasne vyjadrené, že vymedzenie odmeňovania a súvisiacich pravidiel týkajúcich sa jeho stanovenia ostávajú naďalej v právomoci členských štátov a sociálnych partnerov. Ďalšou dôležitou otázkou bolo, či bola koncepcia odmeňovania dostatočne jasná v súvislosti s koncepciou minimálnych mzdových taríf v súčasnej smernici.

Predsedníctvo sa domnieva, že Komisia jasne vo svojom návrhu, ako aj vyhláseniach vyjadrila, že návrh nemal za cieľ ovplyvňovať právomoci členských štátov, pokiaľ ide o vymedzenie odmeňovania, ani právomoci sociálnych partnerov pri stanovovaní miezd. Niektoré delegácie predložili návrhy na ďalší text, ktorým by sa to výslovne potvrdilo, najmä (opätovné) vloženie vety v zmysle poslednej vety článku 3 ods. 1 smernice 96/71. Predsedníctvo sa domnieva, že by sa táto otázka mohla podrobnejšie preskúmať. Predsedníctvo sa okrem toho domnieva, že by sa na ilustračné účely mali porovnať koncepcie odmeňovania a minimálnych mzdových taríf vo vnútroštátnych kontextoch vo vybraných prípadoch.

d) Kolektívne zmluvy (vypustenie textu v článku 3 ods. 1 druhej zarážke a článku 3 ods. 10 druhej zarážke)

Týmto ustanovením sa všeobecne uplatniteľné kolektívne zmluvy stávajú uplatniteľné vo vzťahu k vyslaným pracovníkom vo všetkých odvetviach hospodárstva. Podľa súčasnej smernice 96/71/ES je to povinné len v prípade stavebného odvetvia a voliteľné pre ostatné odvetvia.

Medzi hlavné nastolené otázky patrí otázka, či navrhované ustanovenie náležite zaručuje uplatňovanie základných práv, ako napríklad slobody štrajkovať a práva prerokúvať, uzatvárať a presadzovať kolektívne zmluvy. Ďalšou dôležitou otázkou je dostupnosť informácií o uplatniteľných kolektívnych zmluvách a ich obsahu.

Predsedníctvo sa domnieva, že preskúmanie by sa malo zamerať na spôsoby ako explicitnejšie vyjadriť, napr. v odôvodneniach, plné dodržiavanie základných práv.

e) Zadávanie zákaziek subdodávateľom (nový článok 3 ods. 1a)

V návrhu sa zavádza nové ustanovenie o zadávaní zákaziek subdodávateľom. V tomto ustanovení sa stanovuje, že členské štáty, ktoré ukladajú podnikom povinnosť zadávať zákazky len tým dodávateľom, ktorí zaručia pracovníkom určité podmienky odmeňovania vrátane podmienok vyplývajúcich z kolektívnych zmlúv, ktoré sa neuplatňujú všeobecne, môžu tiež stanoviť, že táto povinnosť sa bude vzťahovať aj na spoločnosti, ktoré vysielajú pracovníkov na ich územie.

Nastolené otázky sa týkali hlavne toho, či návrh môže mať vplyv na vyjednávacie právomoci sociálnych partnerov, ako aj toho, ako by vysielajúce spoločnosti mohli získavať aktuálne informácie o uplatniteľných pravidlách týkajúcich sa odmeňovania.

Predsedníctvo sa domnieva, že je potrebné pokračovať v práci na objasnení presného rozsahu pôsobnosti a účinkov tohto ustanovenia.

f) Dočasní agentúrni pracovníci (nový článok 3 ods. 1 písm. b) a vypustenie článku 3 ods. 9)

Podmienky uvedené v článku 5 smernice 2008/104/ES⁴ („smernica o dočasnej agentúrnej práci“) sa týmto ustanovením stávajú povinné v prípade vyslaných pracovníkov, keďže sa v ňom uplatňuje zásada rovnakého zaobchádzania s dočasnými agentúrnymi pracovníkmi a porovnateľnými pracovníkmi užívateľských podnikov.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/104/ES z 19. novembra 2008 o dočasnej agentúrnej práci (Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008, s. 9 – 14).

Hlavné nastolené otázky zahŕňajú vzťah s článkom 5 smernice o dočasnej agentúrnej práci. Delegácie sa rozchádzali v názore na to, ako sa nahradenie článku 3 ods. 9 odkazom na článok 5 smernice o dočasnej agentúrnej práci dotýka rozsahu zásady rovnakého zaobchádzania s agentúrnymi pracovníkmi.

Predsedníctvo sa domnieva, že ďalšia analýza tohto prvku by mohla zahŕňať porovnanie rozsahu pôsobnosti článku 5 smernice o dočasnej agentúrnej práci vo vzťahu k súčasnemu zneniu článku 3 ods. 9 smernice 96/71.

IV. ZÁVERY

Po tom ako Komisia prijme rozhodnutie o „žltej karte“ a na základe tohto rozhodnutia bude v rokovaní Rady a jej prípravných orgánov pokračovať nadchádzajúce predsedníctvo.

Na základe práce počas holandského predsedníctva vrátane objasnení zo strany Komisie a v závislosti od rozhodnutia o „žltej karte“, možno očakávať, že podrobnejšie diskusie o vyššie uvedených otázkach umožnia budúcim predsedníctvám pokročiť smerom k vypracovaniu pozície Rady k tomuto návrhu.